

2013-10-16

Kommunstyrelsen

För kännedom till
Kommunfullmäktige

Granskning av delårsrapport 2013

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens delårsrapport för perioden 2013-01-01 – 2013-07-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2013.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är negativt med – 4,2 (-12,7) mnkr, vilket är 8,5 mnkr bättre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett överskott på 2,0 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Delårsrapporten är i stort upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. De avvikelser som förekommer redovisas i allt väsentligt.
- Utvärderingen av de finansiella målen som redovisas i delårsrapporten ger en rättvisande bild av måluppfyllelsen. I delårsrapporten bedöms mål nr 1 ej som uppfyllt efter årets första sju månader, ingen prognos lämnas för helår 2013. Mål nr 2 bedöms inte komma att uppnås på helår 2013.
- Utvärderingen av verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning och inriktningsmålen inklusive effektmålen är bristfällig. Målen bör tydliggöras

2013-10-16

och konkretiseras för att fullmäktige ska ges möjlighet att bättre förstå och kunna bedöma måluppfyllelsen.

Vi överlämnar för kännedom revisionsrapporten "Granskning av delårsrapport 2013".

FÖR HALLSBERGS KOMMUNS REVISORER

Lars Billström
Ordförande

Siv Palmgren
V. ordförande

Revisionsrapport

Stina Björnram
Anna Gröndahl

September 2013

Granskning av delårsrapport 2013

Hallsbergs kommun

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	5
3.3	God ekonomisk hushållning	7
3.3.1	Finansiella mål	7
3.3.2	Mål för verksamheten	7
3.4	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	8

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens delårsrapport för perioden 2013-01-01 – 2013-07-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2013.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är negativt med – 4,2 (-12,7) mnkr, vilket är 8,5 mnkr bättre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett överskott på 2,0 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- *Delårsrapporten är i stort upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. De avvikelser som förekommer redovisas i allt väsentligt.*
- *Utvärderingen av de finansiella målen som redovisas i delårsrapporten ger en rättvisande bild av måluppfyllelsen. I delårsrapporten bedöms mål nr 1 ej som uppfyllt efter årets första sju månader, ingen prognos lämnas för helår 2013. Mål nr 2 bedöms inte komma att uppnås på helår 2013.*
- *Utvärderingen av verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning och inriktningsmålen inklusive effektmålen är bristfällig. Målen bör tydliggöras och konkretiseras för att fullmäktige ska ges möjlighet att bättre förstå och kunna bedöma måluppfyllelsen.*

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionsmed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningssed
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Granskning av specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa ett rättvisande resultat
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning. Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningsred

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – juli vilket är i överensstämmelse med KRL där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader.

Kommunstyrelsen har beslutat om anvisningar inför upprättandet av delårsrapporten. Anvisningar och tidplan lämnas till förvaltningarna och de kommunala bolagen, kommunalförbund och stiftelser.

Kommunens delårsrapport består förutom förvaltningsberättelse av resultaträkning, balansräkning och sammanställd redovisning.

I förvaltningsberättelsen lämnas en omvärldsanalys (konjunkturläget), förutsättningar i Hallsbergs kommun, kommunens verksamhet, väsentliga händelser, visioner och inriktningsmål, personalekonomisk redovisning, ekonomisk analys inkl. balanskrav och god ekonomisk hushållning, drift- och investeringsredovisning, samt framåtblickar.

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsförpliktelser och pensionsmedel enligt RKR:s rekommendation nr 7.

Information lämnas om sjukfrånvaro per 30 juni enligt KRL 4:1a. Sjukfrånvaron har ökat efter att i flera år stadigt minskat.

I förvaltningsberättelsen redovisas och kommenteras kommunens och nämndernas ekonomi i form av ekonomiska analyser av utfall och prognoser.

Inga verksamhetsmått och nyckeltal har redovisats för nämnderna i delårsrapporten.

Enligt anvisningarna ska nämnderna till ekonomiavdelningen lämna in uppgifter om den utförda interna kontrollen. I förvaltningsberättelsen lämnas information om den interna kontrollen från kommunstyrelsen och fyra nämnder där antal kontrollmoment redovisas samt kommentar.

Av driftredovisningen framgår att nämnderna förväntas lämna ett underskott på ca -6,8 mnkr (jmf - 15,3 mnkr 2012, - 17,5 mnkr 2011) vid årets slut. Underskottet förväntas till största delen uppkomma inom socialnämndens förvaltning med ca - 2,8mnkr samt kultur- och bildningsnämnden - 2,0 mnkr.

Det framgår att ca 75 % har förbrukats av investeringsbudgeten (total budget 40,1 mnkr). Vid årets slut beräknas ca 77 mnkr ha investerats. Det stora budgetöverskridandet handlar om bostadsbyggandet i kvarteret Kronan som beräknas kosta 36,9 mnkr men där budget saknas. Det finns dock beslut i kommunfullmäktige om upplåning avseende byggandet av bostäder i kvarteret Kronan i Hallsberg. I beslutet har

ekonomichefen efter samråd med kommunstyrelsens ordförande rätt att öka kommunens skulder med totalt 135 mnkr år 2013.

Uppställningsformen för *resultaträkningen* regleras i KRL. Dock kan detaljeringsgraden vara lägre i delårsrapporten än i årsredovisningen. Resultaträkningen i kommunens delårsrapport är uppställd på likartat sätt som i föregående årsredovisning. Uppgifter om utfallet för motsvarande period föregående år anges som jämförelse. Utfall för 2012, prognos och budget för 2013 redovisas. Periodisering har skett av väsentliga poster. Prognosen visar på ett positivt resultat på 2,0 mnkr. Noter finns i viss omfattning.

Kassaflödesanalys har inte upprättats.

Balansräkningens uppställning regleras i KRL. Detaljeringsgraden kan dock vara lägre än i årsredovisningen. Balansräkningen i kommunens delårsrapport redovisas i huvudsak på likartat sätt som i föregående årsredovisning. Jämförelsesiffror redovisas för motsvarande tidsperiod föregående år. Utfall för 2012 har redovisats. Noter finns i tillräcklig omfattning. Ansvarsförbindelser har upptagits inom linjen.

Den *sammanställda redovisningen* är uppställd på samma sätt som i årsredovisningen.

Bedömning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed. De avvikelser som förekommer redovisas. Vi har översiktligt granskat de periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och konstaterar att väsentliga poster så vitt vi kan bedöma har periodiserats.

Utifrån gjord övergripande granskning av räkenskaperna bedömer vi att kommunens ekonomiska resultat på -4,2 (-12,7) mnkr och ställning per 2013-07-31 i allt väsentligt är rättvisande.

Vår bedömning är vidare att de föreskrifter och anvisningar som finns ger förutsättningar för att delårsrapporten uppfyller de krav som KRL ställer. Styrelsen har ansvar för delårsrapportens upprättande och har beslutat om anvisningar inför delårsrapportens upprättande.

Vi bedömer att den analys som gjorts och de kommentarer som lämnats i allt väsentligt ger information om den ekonomiska situationen och utvecklingen.

För att delårsrapporten ska vara ett underlag för styrning, ledning och kontroll av verksamheten bör styrelsens behandling av delårsrapporten tidigareläggas.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat på 2,0 mnkr, vilket är 1,8 mnkr bättre än budgeterat. Den positiva avvikelsen mot budget beror främst på att skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli bättre än budget med 3,4 mnkr. Finansnettot ligger i prognosen 1,6 mnkr sämre än budgeterat.

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2013, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget.

<i>Resultaträkning mnkr</i>	<i>Utfall delår 2012</i>	<i>Utfall delår 2013</i>	<i>Prognos 2013</i>	<i>Avv. mot budget</i>
Verksamhetens intäkter	114,6	120,6		
Verksamhetens kostnader	-508,9	-516,9	-662,9	0,0
Avskrivningar	-19,0	-19,1	-37,1	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-413,3	-415,4	-700,0	0,0
Skatteintäkter	325,8	330,3	565,0	2,8
Generella statsbidrag	83,7	90,5	155,7	0,6
Finansiella intäkter	2,9	0,6	0,6	0,5
Finansiella kostnader	-11,8	-10,2	-19,3	-2,1
Årets resultat	-12,7	-4,2	2,0	1,8

Resultatet enligt avstämningen mot balanskravet uppgår till -0,7 mnkr enligt prognosen. Kommunen har att återställa senast år 2015 14,5 mnkr. Enligt de gemensamma planeringsförutsättningarna för 2014-2016 ska resultatnivån för 2014 och 2015 utgöra återvinning av 2012 års underskott. Resultatet för 2014 och 2015 ska vara 7,5 mnkr. Ingen konkret åtgärdsplan för att återställa det negativa resultatet är redovisad i delårsrapporten.

Kommunens redovisning avviker från god redovisningssed i några fall. I delårsrapporten redovisas enligt vår bedömning i allt väsentligt de redovisningsprinciper som tillämpas och vilka avvikelser som förekommer.

3.3 God ekonomisk hushållning

3.3.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2013:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2013	Prognos 2013	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
1. Kommunens skattefinansierade investeringsvolym ska vara på en nivå som innebär att låneskulden inte ökar. Investeringar överenskomna med externa parter kan finansieras med lån, vilket för 2013 innebär att ekonomichefen medges ta upp lån med 30 mnkr. Med externa parter jämföras i detta avseende taxekollektivet inom VA och renhållning.	Nyupplåning har under årets första sju månader skett med totalt 33,1 mnkr. 15 mnkr har lånats till driften och 18,1 mnkr avser lyft på byggkreditivet för nybyggnationen av bostäder.	Målet anses <u>ej</u> som uppfyllt.
2. Kommunen ska under perioden bedriva verksamhet så att resultatet på sikt ska vara minst 2%.	Under 2013 beräknas resultatet uppgå till 2 mnkr. Det motsvarar 0,3% av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Målet är <u>ej</u> uppfyllt för perioden januari-juli och kommer om prognosen infrias, inte att uppnås på helår 2013.

Bedömning

Vi bedömer, liksom kommunstyrelsen, att utvärderingen av de *finansiella målen* som redovisas i delårsrapporten ger en rättvisande bild av måluppfyllelsen. I delårsrapporten bedöms mål nr 1 ej som uppfyllt efter årets första sju månader, ingen prognos lämnas för helår 2013. Mål nr 2 bedöms inte komma att uppnås på helår 2013.

3.3.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt tre verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i budget och flerårsplan 2013-2015. Dessa är kommenterade i delårsrapporten. För de två målen som ska följas upp i delårsrapporten finns ingen bedömning gjord om målen uppfylls eller bedöms uppfyllas under 2013. Ett av målen följs upp i årsredovisningen. Målen bör tydliggöras och konkretiseras för att fullmäktige ska ges möjlighet att bättre förstå och kunna bedöma måluppfyllelsen.

I budget 2013 har kommunfullmäktige även fastställt inriktningsmål indelade i sex områden, livskvalitet - boende - utbildning, omsorg, kultur och föreningsliv - näringsliv - infrastruktur och kommunikationer - ekonomi. Till dessa inriktningsmål har nämnderna formulerat en mängd effektmål. I delårsrapporten redovisas inriktningsmålen med ett urval av effektmålen från nämnderna. En bedömning har gjorts för dessa effektmål om det är uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt samt kommentarer. Det är dock oklart i ett flertal av målen hur bedömningen är gjord då nyckeltal

i saknas. Även här bör målen tydliggöras och konkretiseras för att fullmäktige ska ges möjlighet att bättre kunna förstå och bedöma måluppfyllelsen.

Det saknas en övergripande bedömning för inriktningsmålen som fullmäktige har fastställt, om det bedöms uppfyllas eller inte.

Bedömning

Vi bedömer att utvärderingen av verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning samt inriktningsmålen inklusive effektivmålen är bristfällig.

3.4 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Prognosen för nämndernas driftredovisning 2013 visas i nedanstående tabell:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Prognos			
	Budget 2013	Utfall juli	Utfall helår	Budget avvikelse
Kommunfullmäktige	-0,5	-0,3	-0,5	0,0
Kommunstyrelsen	-170,0	-101,9	-171,3	-1,3
Teknik- och plannämnd	-38,5	-20,4	-39,5	-1,0
Miljö- bygg- och myndighetsnämnd	-3,4	-1,3	-3,1	0,3
Kultur- och utbildningsnämnd	-251,2	-149,5	-253,2	-2,0
Socialnämnd	-234,4	-139,7	-237,1	-2,8
Övriga	-10,2	-2,4	-10,2	0,0
Summa nämnderna	-708,2	-415,4	-714,9	-6,8

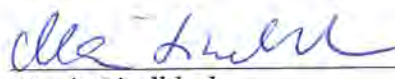
Av tabellen framgår att avvikelsen i prognosen mot budget är negativ med -6,8 (-18,1) mnkr. Socialnämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 2,8 mnkr, det förklaras med ej beslutade och ej genomförda effektiviseringsbehov. Inom kultur- och utbildningsnämnden är det grundskola/fritidshem som prognostiserar för den största avvikelsen mot budget -2,3 mnkr. Av tekniska nämndens prognos på -1,0 mnkr är största delen ej genomförda effektiviseringsbehov. Inom kommunstyrelsen är det fastighetsavdelningen som prognostiserar ett underskott på -1,8 mnkr.

Här är det enligt vår bedömning viktigt att det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna intensifieras inom nämndernas verksamheter.

2013-10-16

Anna Gröndahl
Projektledare

Marie Lindblad
Uppdragsledare